

אבלות בספירת העומר

1. מסכת יבמות דף סו

אמרו, שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטופרס, וכלן מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה. והיה העולם שמים, עד שפא רבי עקיבא אצל רבתינו שבדרום, ושגאה לרבי מאיר, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי שמעון, ורבי אלעזר בן שמוע, והם העמידו תורה באותה שעה. תנא, כלם מתו מפסח ועד עפרת. אמר רב תמא בר אבא, ואיתמא רבי תיא בר אבין, וכלם מתו מיתת רעה. מאי היא? אמר רב נחמן, אסקרה:

2. רמב"ם יד החזקה - הלכות ממרים פרק ו

(א) כבוד אב ואם מצות עשה גדולה וכן מורא אב ואם שקל אותן הכתוב בכבודו ובמוראו כתוב כבוד את אביך ואת אמך וכתוב כבוד את ה' מהונך ובאביו ואמו כתוב איש אביו ואת אמו וכתוב את ה' אלהיך תירא כדרך שצוה על כבוד שמו הגדול ומוראו כך צוה על כבודם ומוראם:

(ג) אי זהו כבוד מאכיל ומשקה מלביש ומכסה משל האב ואם אין ממון לאב ויש ממון לבן כופין אותו וזן אביו ואמו כפי מה שהוא יכול ומוציא ומכניס ומשמשו בשאר הדברים שהשמים משמשים בהן את הרב ועומד מפניו כדרך שהוא עומד מפני רבו:

3. משנה מסכת אבות פרק ב משנה י'

"רבי אליעזר אומר, יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך"

4. עין יעקב על מסכת יבמות אות (כא)

תנו רבנן, האובה [את] אשתו כגופו, ומכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר, (איוב ה) "וידע כי שלום אהלך".

5. רמב"ם יד החזקה - הלכות אישות פרק טו

(יט) וכן ציוו חכמים שיהיה אדם מכבד את אשתו יותר מגופו, ואובה כגופו; ואם יש לו ממון הרבה, יעשה בטובתה כפי הממון.

ולא יטיל עליה אימה יתרה; ויהיה דיבורו עימה בנחת, ולא יהיה עצב ולא רוגז:

(כ) וכן ציוו חכמים על האישה שתהא מכבדת את בעלה ביותר מדיי, ויהיה לו עליה מורא, ותעשה כל מעשיה על פיו, ויהיה בעיניה כמו שר או מלך, מהלכת בתאות ליבו, ומרחקת כל שישנא. וזה הוא דרך בנות ישראל ובני ישראל הקדושים, הטהורים בזיווג; ובדרכים אלו, יהיה יישובן נאה ומשובח:

6. ספר ראשית חכמה - שער היראה - פרק שני

והוא כי מצינו שהנשמה תקרא כבוד, שנאמר (שם ל, ג), למען זמרך כבוד ולא ידום, וכן (שם טז ט), לכן שמח לבי ויגל כבודי. והוא כי כבוד האדם והמאיר בו הוא הנשמה,

7. ספר שם משמאל פרשת אמור - ל"ג בעומר

יש להתבונן במה שאמרו ז"ל (יבמות ס"ב ע"ב) כ"ד אלף תלמידים היו לו לרע"ק וכולם מתו מפסח ועד עצרת מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, ואמרו ז"ל (טור וב"י או"ח ס' תצ"ג) בל"ג בעומר פסקו למות, איך הצדיקים הללו שהי' לבם ברשותם להטות לכל אשר יחפצו, מדוע לא נהגו כבוד זה לזה, והעונש הי' בזמן הזה דוקא. ונראה דהנה ענין נהיגת כבוד זה בזה כבר אמרנו שהיא מצד שרואה בחברו מעלה שאין בו ע"כ נוהג כבוד בו שהרי בפרט זה הוא גבוה ממנו, וכן זה בזה, שלא יתכן שלא יהי' אחד גבוה מחברו בפרט אחד. והנה באדם פרטי אף שיש בו אברים חלוקים במעלה, מ"מ אין שייך לומר שאבר זה יחלוק כבוד לזה שהרי הכל אחד, וא"כ לכאורה הבריים שהם כאיש אחד בלב אחד ממש יש מקום לומר שלא שייכת חלוקת כבוד זה לזה שהרי כולם כאיש אחד ממש. ונראה שזה הי' טעם תלמידי רע"ק. אבל באמת אינו כן, שהרי כל צדיק וצדיק וצדיק יש לו מדור בפני עצמו, ואינו דומה לאדם אחד, ואף שנרצים מצד הכלל מ"מ נרצים ג"כ מצד הפרט, ונידון כל אחד ואחד בנקודת לבבו לבד, וכעין ששמעתי מכל"ק אבי אדומו"ר זצלה"ה פירוש דברי המדרש (פ' ויקהל) כשהוא רוצה קורא את כולם כאחד שנאמר לכולם בשם יקרא וכשהוא רוצה קורא את כל אחד ואחד בשמו לכך נאמר

לכולם שמות יקרא, היינו שיש שהם נרצים מצד הכלל ויש שהם נרצים גם מצד הפרט:

והנה סדר החדשים ניסן אייר סיון תמוז אב לולא"ה זצלה"ה שניסן מזלו טלה שאין להם אלא קול אחד אז הוא זמן הריצוי מצד כלל ישראל, וזה מורה נמי מצות פסח שה לבית אבות, אייר מזלו שור הוא זמן ריצוי כל פרט ופרט לעצמו, ורמזו ז"ל בש"ס ר"ה

(כ"ו) בקרן פרה דקאי גילדא גילדא מתחזי כשנים ושלשה

שופרות, מורה על התחלקות הפרטים, וסיון מזלו תאומים אז היא זמן ריצוי משני הפנים יחדיו מצד הכלל ומצד הפרט, וע"כ במדרש (פתיחתא דאיכה ס' ל') כיון שנעשו ישראל כאיש אחד בלב אחד באותה שעה אמר הקב"ה הרי השעה שאתן תורה לבני ועוד במדרש (דב"ר פ' ז') אילו היו ישראל חסרים אפילו אדם אחד לא היתה השכינה נגלית עליהן, הרי הריצוי מצד הכלל ומ"מ כל אחד ואחד קיבל לפי מה שהוא כאמרם ז"ל (מכילתא פ' יתרו) אתה עושה מחיצה לעצמך ואהרן מחיצה לעצמו וכו', וכן אמרם ז"ל (שמו"ר פ' כ"ט) קטנים לפי כחם וכו', עכ"ל:

8. ערפלי טוהר / עמוד נא

יש בהאישיות הפרטית של כל יחיד ענין איכותי יותר נשגב ונעלה ממה שיש בהכלל כולו על ידי ערר הקיבוץ שלו, והצד העליון הזה האישי הוא המאיר ומחיה את הכלל כולו. ולפי רוממות הערך של האישיות, ולפי ריבויים של האישים גדולי הערך, הכלל מתעלה מאד מאד בערכו הכללי, והעלייה הכללית היא שיהיה לגמרי מתאים אל הגודל האישי היותר שלם.

כשמתעוררת בעולם נטייה כללית, שהיא ניתקת מהערך האישי, נעשית תשות כח רוחני בעולם, וגדולי העולם נקראים להשפיע באישיותם על הכלל להרימו.

9. מוסר אביר / מדות הראיה / כבוד

אורו של משיח כשזורח בלב, הוא מלמד לכבד את הבריות כולם והיה ביום ההוא שורש ישי אשר עומד לנס עמים אליו גויים ידרשו והיתה מנחתו כבוד ז'.